

KRIMINALOMSORGEN

NARKOTIKAPROGRAM MED DOMSTOLSKONTROLL (ND)

ET ALTERNATIV
TIL FENGSEL
FOR KRIMINELLE
RUSAVHENGIGE

FRA STORBYFENOMEN TIL
UREN LUREN OG DEN
YTTERSTE NØGNE Ø

Narkotikaprogram - i et nøtteskall

- Rusavhengige og rusrelatert kriminalitet
- Alternativ til ubetinget fengsel
- Særvilkår for betinget dom
- Prøvetid = gjennomføringstid
- Samtykke
- Samarbeid justis, helse og opplæring

Domstolskontroll - i et nøtteskall

- Domstolens rolle i straffegjennomføringen
- Faseovergang
- Kontroll med
 - Fremdrift
 - At overholder pålagte tiltak
- Reaksjoner ved brudd

KRIMINALOMSORGEN

MÅL MED ND

Forskriften § 1 **Formål**

Narkotikaprogram med domstolskontroll skal forebygge ny kriminalitet, fremme rehabilitering og bidra til å styrke og samordne praktiske hjelpe- og behandlingstilbud for domfelte som er avhengige av narkotika, og som omfattes av ordningen

- Rehabilitering
- Forebygge ny kriminalitet
- Samordnede hjelpetiltak
- Målsetting om rusfrihet

«Mari-Johanna»

Kilde: 123rf.com

.November 2013, 24 år
- ND dom: 2 år og 2 mnd, der 1 år og 2 mnd betinget med ND, prøvetid 3 år for

- Oppbevaring av ca 1 kg amfetamin +++
- heleri
- bruk

.Sonet i fengsel før

Ved ND dom

Omfattende amfetaminbruk

Uten behandlingserfaring

Ustabile boforhold

Syssetsetting: Rus og r r

Liten impulskontroll

Nomadetilv relse

Dårlig erfaring fra retten

Etter fullført ND

Rusfri

Etablert i poliklinisk

Etablert i leilighet

Fullført vgs, videre utdanning

Strukturert hverdag

Mamma

9 ND-rettsmøter

FRA STORBYFENOMEN TIL UREN LUREN OG DEN
YTTERSTE NØGNE Ø

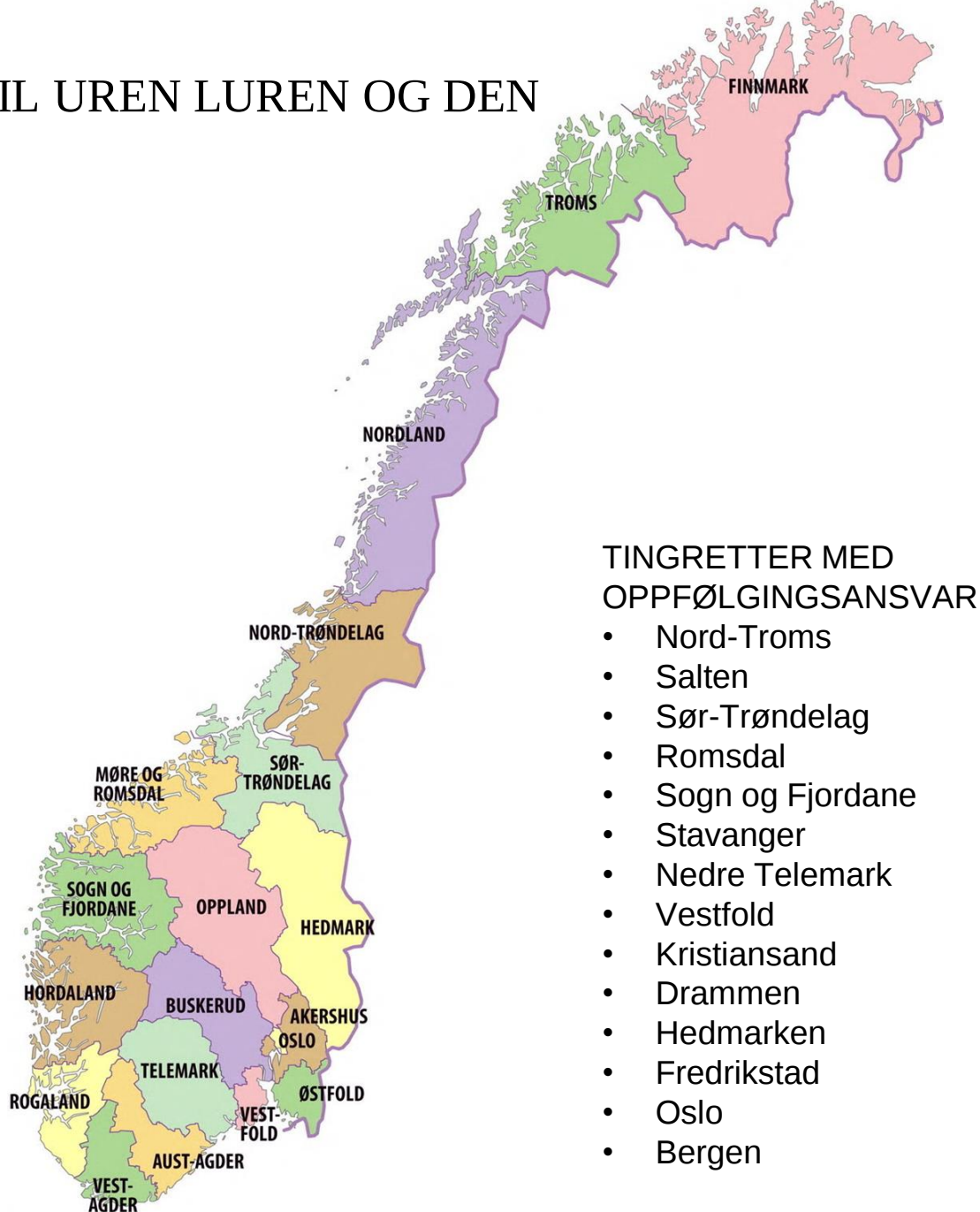
NASJONAL
ORDNING

LOKALE
TILPASNINGER

MANGE
MULIGHETER

ND-SENTER I BERGEN OG
OSLO

FRIOMSORGEN I RESTEN AV
LANDET

TINGRETTER MED
OPPFØLGINGSANSVAR

- Nord-Troms
- Salten
- Sør-Trøndelag
- Romsdal
- Sogn og Fjordane
- Stavanger
- Nedre Telemark
- Vestfold
- Kristiansand
- Drammen
- Hedmarken
- Fredrikstad
- Oslo
- Bergen

«PROSJEKT UTRULLING»

Styringsgruppe og Arbeidsgruppe med representanter fra bla:

- . - Kriminalomsorgen
- Domstoladministrasjonen
- Riksadvokaten
- Fylkesmannen i Hordaland (opplæring)
- . - Helsedirektoratet
- Fagforeninger

ALTERNATIVE STRAFFEREAKSJONER

- Samfunnsstraff
- Ungdomsstraff
- Ungdomsoppfølging og konfliktråd
- Betinget dom på vilkår av program mot ruspåvirket kjøring
- Betinget dom på vilkår av Narkotikaprogram

Hvorfor ND?

- 60 % av innsatte har rusproblem
- 1/3 soner for rusrelatert kriminalitet
- Høy gjentakelsesfare
- Store helseproblemer
- Lav mestring

EVALUERINGSRAPPORTEN

EN OPPFØLGINGSSTUDIE AV 115 AV DE FØRSTE
DOMFELTE

BERGEN/OSLO, november 2014

OPPFØLGINGSSTUDIE GJORT AV STURLA FALCK, SIRUS

KRIMINALOMSORGEN

PERSONUNDERSØKELSE

- **Påtalemyndigheten eller domstolen sender anmodning**

Tenk ND når: rusavhengig kriminell, rusrelatert kriminalitet, ligger an til ubetinget fengsel, varetekt pga gjentakelsesfare, har prøvd «alt»

- Kriminalomsorgen utfører
- Egnet eller uegnet?
 - det tar kriminalomsorgen seg av.....
- Tar ca 6 uker å utføre

KRIMINALOMSORGEN

Målgruppe/egnethet - kriminalomsorgen

Informasjon + informasjon + informasjon = Informert
samtykke

Vurderingstema:

- Rusavhengighet
- Sammenheng rus/kriminalitet
- Rehabiliterings-situasjon
- Motivasjon for endring
- Rehabiliterende og kriminalitetsforebyggende tiltak
- Tverrfaglig fokus

KRIMINALOMSORGEN

Målgruppe/egnethet - retten

Vurderingstema:

- Type kriminalitet
- Straffens lengde
- Retten foretar selvstendig vurdering av egnethet

NYCHA-Spotlight.com

KRIMINALOMSORGEN

KJENNETEGN PÅ ND-DOMFELTE

- Rusavhengige
- Psykisk uhelse
- Fysisk uhelse
- Manglende skolegang/arbeidserfaring
- Dårlig nettverk
- Mange tap
- Upopulære på boligmarkedet
- Ikke tilfredsstillende bolig
- Manglende boevne
- Kriminelle

INNHold I NARKOTIKAPROGRAMMET

Samordning av hjelpetiltak

- Behandling
- Bolig
- Økonomisk rådgivning
- Opplæring og arbeid
- Fritid, nettverk
- Kontroll
 - ruskontroll
 - overholde vilkår

TVERRETATLIG SAMARBEID

- Spesialisthelsetjenesten
- Kommunalhelsetjenesten
- NAV
- Opplæring
- Frivillige organisasjoner
- Andre
- Politi - Domstol

Møter i retten

- Startmøte
- Faseovergang
- Statusmøte
- Rettsmøte for reaksjoner
- Sluttmøte

BRUDD

BRUDD PÅ ND-PROGRAMMET

- Ikke følge opp innholdet og tiltakene
- Ingen fremdrift
- ruse seg og ikke klarer å følge opp tiltakene

NY KRIMINALITET

- Politiet følges opp saken
 - samarbeid politi – kriminalomsorg.
-

REAKSJON

- Mindre alvorlige brudd
 - Kriminalomsorgen gir advarsel
 - Alvorlige brudd
 - Domstolen gir reaksjon
 - Hel eller delvis fullbyrding
 - Ny prøvetid
 - Nye særvilkår
- «Reaksjonen skal så vidt mulig støtte hensynet til domfeltes rehabilitering.»*
-

KRIMINALOMSORGEN

RESULTATER

Hvordan har det gått?

ND DOMMER AVSAGT

2006 – 2016 (prøveperioden):

163 dommer i Bergen

120 dommer i Oslo

2016 - 32 dommer iverksatt på landsbasis

2017 -132 dommer iverksatt på landsbasis

2018 – 157 dommer iverksattt på landbasis

Pr. 31.12.17 - 151 aktive ND-dommer

Pr. 31.12.18 – 252 aktive ND-dommer

Pr. 31.08.19 - 287 aktive ND-dommer

————— (140 nye iverksatte i 2019) —————

KRIMINALOMSORGEN

AKTIVE SAKER PR FYLKE 2.TERTIAL

HELE
NORGE
310

• Troms og Finnmark	15
• Trøndelag	26
• Nordland	10
• Møre og Romsdal	15
• Sogn og Fjordane	7
• ND-Bergen	28
• Rogaland	43
• Agder	30
• Vestfold	17
• Telemark	14
• Buskerud	19
• ND-Oslo	60
• Østfold	8
• Hedmark og Oppland	18

ND-DOMMER AVSAGT

- 2017

Snitt betinget dom
= 1 år og 2 mndr

Snitt prøvetid
= 2, 7 år

- 2018

Snitt betinget dom
= 1 år og 1 mnd

Snitt prøvetid
= 2, 8 år

KRIMINALOMSORGEN

HORDALAND I DAG (dvs pr 31.08.19)

- 13 nye dommer hittil i 2019
 - 20 aktive dommer
 - 57 rettsmøter hittil i 2019
 - 26 personundersøkelser rekvirert hittil i 2019
 - 2 med IP
 - 11 i poliklinisk behandling
 - 4 i døgnbehandling
 - 7 i LAR
 - 3 henvist til behandling hittil i 2019
 - Snittalder: 34 år
 - Omgjøring til fengsel: 7 (6 pga brudd på ND, 1 pga ny krim og fellesdom).
-